

Tarptautinis ūilumos ir masės mainų forumas Minske

2004 m. gegužės 24–28 d. Minske ávyko V Tarptautinis ūilumos ir masės mainų forumas. Tai labai platus pagal problematikà ir dalyvių, mokslo institucijų skaičių renginys. Ūis forumas – þinomos sąjunginės (buvusios TSRS) ūilumos ir masės mainų konferencijos, kuri buvo inicijuota akad. A. V. Lykovo 1961 m. ir kuri tradiciškai vyko ir tebevyksta kas 4 metai, tásinys. Ið pat pradþiø ūi konferencija pelnė labai didelio ne tik sąjunginiø respublikø, bet ir pasaulio ūiluminės fizikos srityje dirbanėiø mokslininkø susidomėjimo. Bûtent nuo ūios konferencijos pradėta labai artimai bendradarbiauti su kolegomis ið uþsienio ūiluminės fizikos, ūiluminės energetikos, ūiluminės technikos, hidro- ir dujų dinamikos srityse. Ávairiu laiku ūiame renginyje dalyvavo tokie áþymūs mokslininkai, kaip U. Grigulis, S. S. Kutateladze, L. G. Loicianskis, M. D. Milionsėikovas, B. S. Petuchovas, D. B. Spaldingas, Z. Zariė, N. Afgan, A. Þukauskas, A. I. Leontjevas, M. A. Styrikovoėius, Dþ. P. Hartnettas, T. Irvine, E. R. Ekkertas ir daugelis kt.

V Tarptautinio forumo organizatoriai yra Baltarusijos nacionalinė mokslų akademija, A. V. Lykovo ūilumos ir masės mainų institutas, Valstybinis Baltarusijos mokslo ir technologijų komitetas, Baltarusijos energetikos ministerija, AB „Beltransgaz“, Rusijos mokslų akademijos Energetikos, maðinø gamybos, mechanikos ir valdymo procesø skyrius, Nacionalinis Rusijos mokslų akademijos ūilumos ir masės mainų komitetas, Rusijos Federacijos bendrojo ir profesinio lavinimo ministerija, Nacionalinės Ukrainos mokslų akademijos Techninės ūiluminės fizikos institutas, Tarptautinis ūilumos ir masės mainų centras ir kt.

Ūilumos ir masės mainų mokslas savo esme yra labai universalus, aprėpiantis klasikinės termodinamikos ir molekulinės fizikos, fizikinės ir cheminės kinetikos, hidro- ir dujų dinamikos, negráptomø procesø termodinamikos, matematinės

fizikos, fizikiniø-cheminiø reiðkiniø pavirðiuose, taip pat daugelio moksliniø techniniø krypėiø energetikos, technologijos ir ūiluminės technikos sritis. Ūilumos ir masės mainų problemø tyrimas ypaė sparėiai vystosi fundamentiniø ir taikomøjø mokslø srityje.

Ūiame forume dalyvavo svarbiausios pasaulio mokslinės pajėgos, kurios dirba ūilumos ir masės mainų srityje. Forumo programoje buvo pateikta 513 moksliniø praneðimø ið Armėnijos, Azerbaidþano, Baltarusijos, Gruzijos, Indijos, Izraelio, Japonijos, JAV, Kazachstano, Kenijos, Korėjos, Lenkijos, Lietuvos, Moldovos, Rumunijos, Rusijos, Serbijos, Singapūro, Ukrainos, Vengrijos ir Vokietijos. Lietuvos atstovai ið Lietuvos energetikos instituto ir Kauno technologijos universiteto pristatė 10 praneðimø. Didelio susidomėjimo pelnė akad. J. Vilemo, prof. E. Uðpuro, habil. dr. A. Kaliatkos ir habil. dr. B. Ėėsnos praneðimai branduolinės energetikos saugos ir jos vystymo klausimais, prof. G. Miliausko praneðimas ūilumos ir masės perneðimo procesus iðgaruojanėiuose laðeliuose. Praneðimai buvo pateikti dviejuose plenariniuose ir atskiruose deðimties sekcijø posėdþiuose. Siauresnės mokslinės problemos buvo aptartos prie stendiniø praneðimø ir trijuose „apvalaus stalo“ pasitarimuose. Forumo medþiagos pagrindu numatoma parengti apibendrinanėià pastarøjø metø darbø apþvalgà bei sudaryti perspektyvinà darbø plėtros programà.

Forumo dalyviai ne tik pristatė savo darbus, mokslo institucijas, bet ir ágįjo daug informacijos, atnaujino arba uþmezgė ryðius su giminingomis organizacijomis. Kitas, deðtasis tarptautinis forumas ávyks po 4 metø. Jo dalyviams bus didesni praneðimø kokybės reikalavimai, bus daroma didesnė atranka skaitomiems praneðimams. Forumas yra puiki mokykla, todėl norėtøsi, kad jame dalyvautø daugiau jaunimo ið Lietuvos.

*Habil. dr. Benediktas Ėėsna,
dr. Pranas Valatkeviėius*